

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 32.582/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 22 november 2001 door de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de wijziging aan sommige bepalingen inzake de regelgeving met betrekking tot de monumenten- en landschapszorg, wat de invoering van de euro betreft", heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 26 november 2001 en 27 november 2001, op laatstvermelde datum het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt :

"De dringende termijn van drie dagen moet het mogelijk maken dat het onderhavig besluit zo spoedig mogelijk door de Vlaamse regering kan worden goedgekeurd en dit met het oog op de nakende invoering van de euro op 1 januari 2002".

*
* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot de hiernavolgende opmerkingen.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe, eensdeels, in artikel 6, eerste en derde lid, van het besluit van de Vlaamse regering van 29 september 1994 tot het instellen van een onderhoudspremie voor beschermde monumenten, en, anderdeels, in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 1996 tot instelling van een Vlaamse monumentenprijs, de in Belgische frank uitgedrukte bedragen aan te passen aan de invoering van de euro.

RECHTSGROND

1. In de aanhef van het ontworpen besluit wordt verwezen naar een aantal EG-verordeningen en naar het decreet van 14 juli 1998 betreffende de euro.

.../...

2.1. Wat de verwijzing betreft naar het decreet van 14 juli 1998 betreffende de euro, bedoelen de stellers van het ontwerp allicht artikel 11 van dit decreet aan te wijzen als rechtsgrond voor het ontwerp.

Bij die decreetsbepaling wordt de Vlaamse regering "gemachtigd om alle in het kader van dit decreet en de Europese regelgeving betreffende de invoering van de euro noodzakelijke maatregelen te treffen, met inbegrip van het nemen van de nodige overgangsmaatregelen en het aanbrengen van wijzigingen aan de bestaande decreten en de respectieve uitvoeringsbesluiten" (artikel 11, eerste lid).

Uit de parlementaire voorbereiding van het decreet blijkt dat de decreetgever zich weliswaar bewust was van het feit dat hij een ruime machtiging aan de regering verleende ⁽¹⁾, maar dat hij er niettemin van uitging dat die machtiging slechts betrekking had op het aanpassen van bepalingen die, ten gevolge van het invoeren van de euro, geen zin meer zouden hebben, of op het wegwerken van bepalingen die de invoering van de euro zouden belemmeren of die daarmee onverenigbaar zouden zijn ⁽²⁾.

Te dezen strekt het voor advies voorgelegde ontwerp ertoe in de voornoemde besluiten van de Vlaamse regering van 29 september 1994 en 30 mei 1996 de bedragen in frank om te zetten in bedragen in euro. Daarbij worden de bedragen in euro in een aantal gevallen afgerond tot een rond bedrag (zgn. "transparantieafronding").

Er moet echter opgemerkt worden dat, zo het weliswaar nuttig is om, naar aanleiding van de invoering van de euro, in de regelgeving de bedragen in frank te vervangen door de bedragen in euro, het daarentegen voor de toepassing en de uitvoering van de Europese verordeningen niet "noodzakelijk" is om in een dergelijke vervanging te voorzien. Artikel 14 van verordening (EG) nr. 974/98 van de Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro bepaalt immers dat verwijzingen naar de nationale munteenheden in rechtsinstrumenten die aan het einde van de overgangsperiode bestaan, worden gelezen als verwijzingen naar de euro-eenheid, overeenkomstig de respectieve omrekeningskoersen. Bovendien wordt bepaald dat daarbij rekening wordt gehouden met de afrondingsregels vastgesteld in verordening (EG) nr. 1103/97 van de Raad van 17 juni

⁽¹⁾ Zie het verslag van de Commissie voor Financiën en Begroting, Parl. St., VI. Parl., 1997-98, nr. 1064-3, p. 10.

⁽²⁾ Memorie van toelichting, Parl. St., VI. Parl., 1997-98, nr. 1064-1, p. 11.

1997 over enkele bepalingen betreffende de invoering van de euro. De omzetting in euro gebeurt dus van rechtswege, zonder dat een optreden van de betrokken nationale overheid vereist is.

Bovendien beperkt het ontwerp zich niet tot het toepassen van de afrondingsregels van verordening (EG) nr. 1103/97 op de bepalingen van de in het ontwerp bedoelde besluiten, maar vormt het op dit punt de uiting van een eigen beleidskeuze van de Vlaamse regering : het voorziet immers in afrondingen, die afwijken van de afronding bedoeld in die verordening. Ook om die reden kan het ontwerp niet geacht worden maatregelen te bevatten die beperkt blijven tot wat alleen maar "noodzakelijk" is voor de invoering van de euro.

De conclusie is dan ook dat het ontworpen besluit de grenzen van de bij artikel 11 van het decreet van 14 juli 1998 verleende machtiging te buiten gaat, of m.a.w. dat die decreetsbepaling geen rechtsgrond kan bieden.

2.2. Voor het ontworpen besluit moet daarentegen rechtsgrond gezocht worden in de decreetsbepalingen die de rechtsgrond bieden voor de uitvoeringsbepalingen die worden gewijzigd.

2.2.1. Voor de wijzigingen in artikel 6, eerste en derde lid, van het voornoemde besluit van de Vlaamse regering van 29 september 1994 (artikel 1 van het ontwerp), kan rechtsgrond worden gevonden in artikel 11, § 9, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

2.2.2. Voor de wijzigingen in artikel 4 van het voornoemde besluit van de Vlaamse regering van 30 mei 1996 (artikel 2 van het ontwerp), kan in het voornoemde decreet van 3 maart 1976 evenwel geen rechtsgrond gevonden worden.

Weliswaar kan, bij gebreke van een regeling in een organiek decreet, voor het vaststellen van de voorwaarden waaronder een subsidie (of prijs) wordt verleend, een rechtsgrond gevonden worden in een bepaling van de algemene uitgavenbegroting, voorzover die de aard van de toelage preciseert. Artikel 12, derde lid, van de op 17 juli 1991 gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit bepaalt immers dat "bij ontstentenis van een organieke wet, (...) er voor elke toelage in de algemene uitgavenbegroting een speciale bepaling (moet) zijn die de aard van de toelage preciseert; die toelagen kunnen

worden toegekend onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning (lees : de Vlaamse regering)".

In dit verband heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende verklaard :

"M.b.t. de Vlaamse Monumentenprijs is een nieuw besluit van de Vlaamse regering in voorbereiding (thans begrotingsakkoord aangevraagd) dat volgende wijziging voorziet :

- 5 prijzen op provinciaal vlak van elk 2.500 (euro);
- 1 Vlaamse prijs (gekozen uit de 5 provinciaal geselecteerden) van 12.500 (euro).

Bedoeling is dit besluit in 2002 reeds toe te passen; hiertoe werd in de uitgavenbegroting 2002, programma 62.2 (Monumenten en Landschappen) onder basisallocatie 34.02 een bedrag van 25.000 (euro) ingeschreven".

Uit die toelichting blijkt niet dat er in de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2002 een "speciale bepaling", in de zin van voornoemd artikel 12, derde lid, van de wetten op de rijkscomptabiliteit zou kunnen worden aangewezen "die de aard van de toelage preciseert" ⁽³⁾ en die de Vlaamse regering een voldoende rechtsgrond zou bieden om terzake, voor het bedoelde begrotingsjaar, verordenend op te treden.

De conclusie is dan ook dat artikel 2 van het ontwerp geen rechtsgrond heeft.

³Het is immers niet voldoende dat de toelage is opgenomen in een basisallocatie. Overeenkomstig artikel 14 van de wetten op de rijkscomptabiliteit worden de basisallocaties immers enkel opgenomen in de administratieve begrotingen, niet in de algemene uitgavenbegroting. Ten overvloede moet nog opgemerkt worden dat de genoemde basisallocatie in zeer algemene termen geformuleerd is.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Het vierde lid van de aanhef dient te worden weggelaten, omdat het decreet van 14 juli 1998 betreffende de euro geen rechtsgrond biedt voor het ontworpen besluit.

In de plaats daarvan dient verwezen te worden naar artikel 11, § 9, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

2. Indien artikel 2 van het ontwerp wordt weggelaten, dient het zesde lid van de aanhef te worden geschrapt.

3. Het achtste en het negende lid van de aanhef dienen te worden geredigeerd als volgt :

"Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de omstandigheid dat ... (letterlijke overname van de bijzondere motivering zoals ze voorkomt in de adviesaanvraag);

Gelet op advies 32.582/3 van de Raad van State, gegeven op 27 november 2001, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad - voorzitter,
	P. LEMMENS, J. SMETS,	staatsraden,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. SEUTIN, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

D. ALBRECHT